Lietas Nr. C14056413
Lietas arhīva Nr. C-0133-14

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Gulbenē 2014.gada 3.februārī

Gulbenes rajona tiesa šādā sastāvā:

tiesnese M.Bogdane

izskatīja rakstveida procesā civillietu /pers. B/ maza apmēra prasībā pret /pers. C/ par uzturlīdzekļu piedziņu bērniem, un

k o n s t a t ē j a :

2013.gada 22.novembrī /pers. B/ (turpmāk tekstā – prasītāja) iesniegusi tiesā maza apmēra prasību pret /pers. C/ (turpmāk tekstā – atbildētāju) par uzturlīdzekļu piedziņu bērnu uzturam. Lieta ievesta 2013.gada 26.novembrī. Prasības pieteikumā norādīts, ka pušu kopīgie bērni /pers. D/ un /pers. E/ dzīvo pie prasītājas, prasītāja pati rūpējās par bērnu pamatvajadzībām un izglītošanu, atbildētājs nekad nav maksājis uzturlīdzekļus par bērniem.

Prasītāja, pamatojoties uz Civillikuma 179.pantu, lūdz piedzīt uzturlīdzekļus bērnu /pers. D/, dzimušas/datums/u n /pers. E/, dzimušas/datums/, uzturam valstī noteiktajā minimālajā apmērā ik mēnesi katram bērnam, sākot no prasības pieteikuma iesniegšanas dienas tiesā līdz bērnu pilngadībai.

Prasītāja arī norādījusi, ka nevēlas, lai notiktu uzklausīšana tiesas sēdē.

2013.gada 27.novembrī atbildētājam nosūtīts prasības pieteikums, nosakot 30 dienu termiņu no prasības pieteikuma nosūtīšanas dienas rakstveida paskaidrojuma sniegšanai (lietas 16., 18. lapa).

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{22} panta pirmo daļu, pusēm izskaidrotas pušu procesuālās tiesības, puses ir informētas par tiesas sastāvu, kā arī izskaidrotas tiesības pieteikt noraidījumu tiesnesei (lietas 15.-18.lapa).

Atbildētājs rakstveida paskaidrojumā par prasību norādījis, ka prasību atzīst pilnā apmērā, norādījis, ka nevēlas, lai notiktu uzklausīšana tiesas sēdē.

Ar 2014.gada 13.janvāra lēmumu nolemts lietu izskatīt rakstveida procesā. Ar minēto lēmumu pusēm arī paziņots par pilna sprieduma sastādīšanas un pieejamības datumu. Lēmums pusēm nosūtīts 2014.gada 13.janvārī (lietas 26-28.lapa).

Tiesa, pārbaudot rakstveida pierādījumus, atzīst, ka maza apmēra prasība ir pamatota un apmierināma.

Ar lietā esošajām dzimšanas apliecību kopijām (lietas 8., 11.lapa) apstiprināts, ka /pers. E/, dzimušas/datums/, un /pers. D/, dzimušas/datums/, vecāki ir prasītāja un atbildētājs.

Atbildētājs prasību atzinis pilnībā.

Civillikuma 177.pants nosaka, ka bērna aprūpe nozīmē viņa uzturēšanu, t.i., ēdiena, apģērba, mājokļa un veselības aprūpes nodrošināšanu, bērna kopšanu un viņa izglītošanu un audzināšanu (garīgās un fiziskās attīstības nodrošināšana, pēc iespējas ievērojot viņa individualitāti, spējas un intereses un sagatavojot bērnu sabiedriski derīgam darbam).

Saskaņā ar Civillikuma 179.pantu, vecāku pienākums ir samērā ar viņu mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt. Pienākums gādāt par bērna uzturēšanu neizbeidzas, ja bērns nedzīvo kopā ar vecākiem. Līdz ar to likums nosaka atbildētāja pienākumu uzturēt bērnu.

Tiesa uzskata, ka atbildētājam ir pienākums rūpēties par bērna dzīvību un labklājību, sagādāt viņam uzturu. Saskaņā ar Bērnu

tiesību aizsardzības likuma 10.pantu bērnam ir tiesības uz tādiem dzīves apstākļiem un labvēlīgu sociālo vidi, kas nodrošina pilnvērtīgu fizisko un intelektuālo attīstību. Katram bērnam ir jāsaņem atbilstošs uzturs, apģērbs un pajumte. Saskaņā ar Bērnu tiesību aizsardzības likuma 5.pantu bērna tiesību aizsardzības subjekti pirmām kārtām ir bērna vecāki.

Lietā neatrodas atbildētāja materiālo stāvokli apliecinoši pierādījumi, taču tā kā prasība ir celta par minimālo uzturlīdzekļu piedziņu, kuru bērnam nodrošināt ir pienākums katram no vecākiem neatkarīgi no viņu mantiskā stāvokļa, ko nosaka Ministru kabinets, ņemot vērā valstī noteikto iztikas minimumu un bērna vecumu, tad vecāku materiālajam stāvoklim šajā gadījumā nav izšķirošas nozīmes.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2013.gada 15.janvāra noteikumiem Nr.37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" - katra vecāka pienākums neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa ir ik mēnesi nodrošināt saviem bērniem minimālos uzturlīdzekļus katram bērnam no viņa piedzimšanas līdz 7 gadu vecuma sasniegšanai – 25% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas un katram bērnam no 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai- 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.

Uzturlīdzekļu piedziņa pēc prasītājas lūguma uzsākama no prasības pieteikuma iesniegšanas dienas tiesā – 2013.gada 22.novembra .

Līdz 2013.gada 31.decembrim, saskaņā ar 2010.gada 30.novembra Ministru kabineta noteikumiem Nr.1096 „Noteikumi par minimālo mēneša darba algu un minimālo stundas tarifa likmi" - 2

minimālā mēneša darba alga normālā darba laika ietvaros bija 200 latu, t.i., vadoties no *Euro* ieviešanas kārtības likumā noteiktā – EUR 284,57.

Sākot no 2014.gada 1.janvāra, saskaņā ar 2013.gada 27.augusta Ministru kabineta noteikumiem Nr.665 „Noteikumi par minimālo mēneša darba algu un minimālo stundas tarifa likmi" - minimālā mēneša darba alga normālā darba laika ietvaros ir 320 *euro*.

Prasītāja no tiesas izdevumu samaksas valsts ienākumos atbrīvota saskaņā ar Civilprocesa likuma 43.panta pirmās daļas 3.punktu. Saskaņā ar Civilprocesa 42.panta pirmo daļu no atbildētāja par labu valstij piedzenami tiesas izdevumi – valsts nodeva un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi. Saskaņā ar *Euro* ieviešanas kārtības likumu, Civilprocesa likuma 34.panta pirmās daļas 1.punkta a apakšpunktu, 35.panta pirmās daļas 3.punktu - rēķinot valsts nodevas apmēru no uzturlīdzekļu maksājumu kopsummas par vienu gadu - maksājamās valsts nodevas apmērs ir EUR 281.73 (Ls 198.00). Piedzenami arī ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi par prasības pieteikuma noraksta, tiesas pavēstu piegādi pusēm EUR 8.11 (Ls 5.70) apmērā (lietas 2.lapa).

Vadoties no spriedumā norādītā un pamatojoties uz Civilprocesa likuma 8., 42., 97., 190.-193., $204.^{1}$, 250^{25} , 250^{27}, 450.pantiem, tiesa

nosprieda:

apmierināt pilnībā /pers. B/ prasību.

Piedzīt no /pers. C/, /personas kods/, par labu /pers. B/, /personas kods/, uzturlīdzekļus nepilngadīgo meitu /pers. E/, /personas kods/, uzturam 25% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas ik mēnesi līdz bērna 7 gadu vecumam un no 7 gadu vecuma sasniegšanas - 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas ik mēnesi sākot no 2013.gada 22.novembra līdz bērna pilngadības sasniegšanai; un /pers. D/, /personas kods/, uzturam 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas ik mēnesi sākot no 2013.gada 22.novembra līdz bērna pilngadības sasniegšanai.

Piedzīt no /pers. C/, /personas kods/, par labu valstij valsts nodevu EUR 281.73 (divi simti astoņdesmit viens *euro* un 73 centi) (Ls 198.00), kas jāiemaksā sekojošā kontā: Valsts kase, NMR 90000050138, konts LV55TREL1060190911200, BIC kods TRELLV22.

Piedzīt no /pers. C/, /personas kods/, par labu valstij ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus EUR 8.11 (astoņi *euro* un 11 centi) (Ls 5.70)**,** kas jāiemaksā sekojošā kontā: Tiesu administrācija Mūkusalas ielā 41b, Rīgā NMR 90001672316 ar PVN apliekamās personas reģistrācijas Nr. LV 90001672316 saņēmēja iestāde; Valsts kase BIC kods: TRELLV22 konta Nr. LV51TREL2190458019000, ekonomiskās klasifikācijas kods 21499.

Spriedumam daļā par tiesas izdevumu piedziņu noteikt atbildētājam termiņu labprātīgai izpildei 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas. Samaksu apliecinoši dokumenti nekavējoties iesniedzami Gulbenes rajona tiesas kancelejā.

Tiesas spriedums apelācijas kārtībā nav pārsūdzams.

Spriedumu var pārsūdzēt kasācijas kārtībā 30 (trīsdesmit) dienu laikā no pilna sprieduma pasludināšanas dienas Augstākās tiesas Senāta Civillietu departamentam, kasācijas sūdzību iesniedzot Gulbenes rajona tiesā.

Pārsūdzības termiņš skaitāms no sprieduma pieejamības dienas – 2014.gada 4.februāra.

Tiesnese M.Bogdane